

İLKÖĞRETİM ÇAĞI ÖĞRENCİLERİNİN SPORTİF FAALİYETLERE KATILIM DÜZEYİ İLE İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

Fikret SOYER*

Yusuf CAN**

Çiğdem TÜRKEL***

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ilköğretim çağı öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim beceri düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Veri toplama aracı olarak kullanılan anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilere ait demografik özellikler, ikinci bölümde araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve 5'li likert ölçeğine göre hazırlanmış 7 ifadeden oluşan sportif faaliyetlere katılım ölçeği bulunmaktadır. Üçüncü bölümde ise 45 sorudan oluşan ve Ersanlı ve Balcı (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Envanteri kullanılmıştır. Araştırma için Kayseri Merkez ilçelerinden örneklem olarak seçilen 9 ilköğretim okuluna toplam 549 öğrenciye anket formu uygulanmış, ankete ilişkin veriler SPSS istatistik programı yüklenmiş ve her türlü analiz bu program aracılığı ile yapılmıştır. Araştırmanın hipotezlerini test etmek amacıyla korelasyon analizi, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasında farklılık analizi ve çoklu değişkenler arasında farklılık analizi yapılmıştır. Ayrıca elde edilen değerler frekans dağılımları ve yüzdeler şeklinde özetlenmiştir. Yapılan korelasyon analizine göre, sportif faaliyetlere katılım ile iletişim becerileri ve ortaöğretim başarı düzeyi arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.001$).

Anahtar Kelimeler: Sportif faaliyet, iletişim becerisi, ilköğretim çağı.

ANALYZING THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE PRIMARY SCHOOL-STUDENTS' LEVELS OF PARTICIPATION IN SPORTIVE ACTIVITIES AND THEIR LEVELS OF COMMUNICATION SKILLS

* Yrd. Doç. Dr. Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bl. fikretsoyer@gmail.com

** Yrd. Doç. Dr. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bl. ycan@erciyes.edu.tr

*** Serbest Araştırmacı, ycan@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

The purpose of this study is to analyze the relationships between the primary school-students' levels of participation in sportive activities and their levels of communication skills. The survey form used as the data collection tool consists of three sections. The first section includes demographic characteristics of the students; the second section includes The Sports Activity Scale, which was developed by the researchers and prepared on the basis of Five-Point Likert Scale, consisting of seven items. The Communication Skills Inventory, which was developed by Ersanlı and Balcı (1996), consisting of 45 questions was used in the third section. In the research, the survey form was applied to the sample group consisting of 549 students from 9 different primary schools in the central districts of Kayseri. The survey data was loaded to the SPSS statistical program and every kind of analysis was conducted by means of this program. The correlation analysis, the discriminant analysis between dependent and independent variations and the multiple-discriminant analysis were conducted to test the hypotheses of the research. In addition, the scores obtained were summarized in frequency distributions and percentages. According to the correlation analysis, it was found out that there was a positive relationship between the participation in sportive activities and communication skills and the middle school success level ($p < 0.001$).

Key Words: Sportive Activity, communication skills, primary school,

1. GİRİŞ

İletişim becerisi karşıdan gelen iletilerle kişilikle ilgili yakıştırma veya değerlendirmeleri ayıklayıp iletinin özünü yakalayabilmektir (Özer,1995: 7). İletiler ya da veriler bilgi kaynağıdır, ancak bilgi değildir; karmaşık bir süreç sonucunda, önemsediklerinde, yorumladıklarında, kullanıldıklarında bilgiye dönüşürler (Usluata, 1995: 13).

İletişim bağlantısını oluşturabilmek kazanılmış bir davranış ve becerinin ürünüdür. Aynı şekilde, bir araya gelip zaman içinde tozu dumana katarak birbirleriyle öfkeli bir mücadeleye girebilmek de kazanılmış bir davranış ve becerinin ürünüdür. Bu anlamda kişiler ya iletişimi ya da iletişimsizliği becerirler. Görülen ise daha çok iletişimsizliği becermeleri olmuştur. İşte bu beceriyi anlayabilmek, nasıl oluştuğunu görebilmek, iletişim olarak tanımladığımız, o son derece temel sürenin nasıl becerilebileceğini anlamak olacaktır (Özer,1995: 10-15).

İletişimde önemli olan her şeyden önce, başkalarıyla iyi ilişki/iletişim kurabilmek için kendimizle çok iyi iletişim kurmamızın gerekliliğidir. İyi bir iletişimci hem kendi iç dünyasını hem de karşıdaki kişinin davranışlarını gerçekçi bir biçimde değerlendirmesini bilir. Karşısındakinin farkında olan kişi ise, onun davranışlarının nasıl bir iç dünyadan geldiğini, tecrübelerini ve yaşantılarının ne olduğunu anlar.

İyi bir iletişim yeteneği olan kimse, iletişim kurduğu kimsenin bedeninin duruşu, sesinin tonu ve iç dünyası hakkındaki ip uçlarını anında görür ve onları anında değerlendirmeye çalışır (Cüceloğlu,1993: 67).

Özellikle insan ilişkileri ile ilgili mesleklerde çalışanların başarısı iletişim becerilerini etkin olarak kullanabilmelerine bağlıdır (Erkal,1992: 12-13). Bu nedenle psikolojik danışmanlar, psikologlar ve halkla ilişkiler uzmanları, yöneticiler, bütün öğretmenler gibi beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörler de sürekli olarak iletişim becerilerini geliştirmek zorunda kalmaktadırlar. Bu zorunluluk sadece meslek ilişkileriyle sınırlanmayıp ev ve aile gibi sosyal hayatı kapsayan tüm ilişkilerde de gerekliliğini hissettirmektedir.

İletişim sürecinde diğer bir önemli nokta da kaynak ile alıcı arasında ortak bir referans çerçevesinin bulunmasıdır. Aksi takdirde kaynağın gönderdiği kodlanmış bilgi alıcı tarafından çözümlenemez ve mesaj öğrenilemez.

İletişim becerileri bütünsel olarak ele alınabildiği gibi farklı yönleriyle de ele alınmakta ve bağlantılı olarak iletişim becerilerinin alt boyutlarına ilişkin farklı sınıflamalar yapılmaktadır.

Bu sınıflamalardan biri sözlü ya da sözsüz olması temelinde iletişimi sözlü ve sözsüz olarak ikiye ayırır. *Sözlü iletişim becerileri*, dil ve dil ötesi iletişimin etkili bir şekilde kullanımıyla ilgili becerilerdir. Gürgen (1997) 'e göre dile ilişkin iletişim becerisi, iyi söyleyiş, sözcük zenginliği, iyi tümce kurma, uyumlu söz dizimi, gerekli ve uygun sözcüklerin seçimi gibi konuları kapsar. Dilin etkili kullanımına ilişkin beceriler genelde akıcılık, doğruluk ve zengin kullanım açısından ele alınmaktadır. Doğruluk, dilin kullanımında anlamsal, biçimsel ve sözlüksel hataların yapılmaması ve telaffuz ile ilişkilidir (Oya, Manalo ve Greenwood, 2004: 841-855). Ses tonu, sesin hızı, şiddeti, vurgulamalar, duraklamalar gibi sesin niteliğiyle ilgili özelliklerin doğru ve etkili kullanımı dil ötesi iletişim becerileri ile ilgilidir. Akvardar ve ark (2005), etkin bir sözlü iletişim kurulabilmesi için dikkat edilmesi gereken hususlardan söz etmektedirler. Sözsüz iletişimde ise beden duruşu, yüz ifadeleri ve göz ilişkisi, el/kol hareketleri (jestler), mesafe-“kişisel mekan” ve giyim ile ilgili iletiler söz konusudur ve tüm bunların doğru ve etkili şekilde anlamlandırılması ve kullanımı sözsüz iletişimle ilgili beceriler gerektirir. Sözel olmayan duygusal mesajlara ilişkin beceriler, kodlama ve kod çözme açısından, diğer bir deyişle ifade etme ve yorumlama açısından ayrı ayrı değerlendirilebilmektedir (Izard, Maletasta,1987: 193-

203, Cunningham, 1977: 564-584). Minskoff, sözel olmayan iletişimle ilgili becerileri dört basamakta ele almaktadır. Bunlar, özgül sosyal ipuçlarının ayırt edilmesi, bu ipuçlarının sosyal anlamlarının anlaşılması, uygun kullanımı ve gerçek sosyal problemlere uygulanmasıdır (Minskoff, 1980: 118-124).

Anlatanın sözlerini ve duygularını uygun biçimde yansıtmaya, sorular sorma, özetlemeler yapma ve başka sözcüklerle tepki verme iletişimin etkili olmasını sağlayan becerilerdendir (Korkut, 1996: 46). İletişim becerilerinin gelişmesinde sportif faaliyetlere katılımın etkisinin olup olmadığı ise bu araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde sporun toplumsal yaşamın önemli unsurlarından biri olduğu görülecektir. Şöyle ki; spor demokratik toplum oluşmasında ve bireyin sosyalleşme sürecinde önemli bir etkidir. Spor iletişimdeki bireysel etkisi ile birlikte kitlesel iletişim aracı olarak da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

Ders dışı sportif etkinlikler, haftalık öğretim programı içinde yer alan derslerin öğretimi dışında kalan zaman içinde, öğrencilerin, sportif etkinlikler yoluyla eğitimlerini devam ettirmesidir (Gündüz , 1997:65). Türkiye'de okullardaki ders dışı faaliyetler, özellikle ve ağırlıklı olarak spor üzerine yoğunlaşmıştır.

Okullardaki beden eğitimi ve spor, öğrencilerin “beden, ruh ve kişilik yapısını geliştiren, iradeyi güçlü kılan, grup çalışmasını kolaylaştıran, karşılıklı dayanışmayı sağlayan, özgüveni geliştiren, kendini kontrol etmeyi, başkalarına saygıyı öğrenmede önemli katkılar sağlayan” ve genel eğitimimiz ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilen faaliyetler bütünüdür (Suveren, 1991:1; Kapıkıran, 1993).

Bu çalışmanın amacı ilköğretim çağı öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim beceri düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi olarak belirlenmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma örneklemini, 2008-2009 öğretim yılında Kayseri'nin Merkez ilçelerindeki ilköğretim okulunun 6. sınıfında öğrenim gören 298; ilköğretim 7. sınıfında öğrenim gören, 251 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilere ait demografik özellikler, ikinci bölümde araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve yine 5'li likert ölçeğine göre hazırlanmış 7 ifadeden oluşan sportif faaliyetlere katılım ölçeği

bulunmaktadır. Bu ifadeler “hiçbir zaman=1, nadiren=2, zaman zaman=3, çoğu zaman=4, her zaman =5” şeklinde sıralanmıştır. Üçüncü bölümde ise 45 sorudan oluşan ve Ersanlı ve Balcı (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Envanteri kullanılmıştır.

Uygulamalar, rehberlik derslerinde araştırmacılar tarafından uygulanmış, gereken durumlarda rehber öğretmenler ve sınıf öğretmenlerinden yardım istenmiştir. 6. ve 7. sınıflara yönelik yapılan envanter uygulamasında, öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyi göz önünde bulundurularak, envantere yer alan yargısal sorular araştırmacı ve sınıf öğretmenlerince okunarak, cevaplandırılması sağlanmıştır. Uygulamanın yapıldığı sınıflarda araştırmanın genel amacı açıklanmış, cevaplamalarla ilgili bilgiler verilmiş ve uygulamaya dair sorular cevaplanmıştır.

Veri toplama araçları, öğrencilere ders saatinde ve tek oturumda uygulanmıştır. Envanterin uygulanması esnasında, öğrencilerin veri toplama araçlarına ilgi gösterdikleri, dikkatli cevap verdikleri gözlenmiş ve herhangi bir sorun doğmadan uygulama sonuçlanmıştır.

Araştırma için Kayseri Merkez ilçelerinden örneklem olarak seçilen 9 ilköğretim okuluna toplam 549 öğrenciye anket formu uygulanmış, ankete ilişkin veriler SPSS istatistik programına yüklenmiş ve her türlü analiz bu program aracılığı ile yapılmıştır. Araştırmanın hipotezlerini test etmek amacıyla korelasyon analizi, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasında farklılık analizi ve çoklu değişkenler arasında farklılık analizi yapılmıştır. Ayrıca elde edilen değerler frekans dağılımları ve yüzdeler şeklinde özetlenmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Bilgileri

		N	%
YAŞ GRUPLARI	12	240	43.7
	13	266	48.5
	14	43	7.8
	TOPLAM	549	100
BAŞARI PUANI	1	165	30.1
	2	246	44.8
	3	138	25.1
	TOPLAM	549	100

CİNSİYET	Erkek	311	56.6
	Bayan	238	43.4
	TOPLAM	549	100
ANNE EĞİTİM DURUMU	ilköğretim	339	61.7
	Ortaöğretim	131	23.9
	Lisans	66	12
	Lisansüstü	12	2.2
	TOPLAM	549	100
BABA EĞİTİM DURUMU	ilköğretim	229	41.7
	Ortaöğretim	177	32.2
	Lisans	107	19.5
	Lisansüstü	36	6.6
	TOPLAM	549	100.0
GELİR DURUMLARI	0-500 TL	209	38.1
	501-1000TL	163	29.7
	1001-2000TL	89	16.2
	2001-3500TL	66	12
	3501 ve üzeri	22	4
	TOPLAM	549	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarına göre dağılımına bakıldığında 240 (%43.7) öğrencinin 12 yaşında, 266 (%48.5) öğrencinin 13 yaşında, 43 (%7.8) öğrencinin 14 yaşında olduğu görülmektedir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunu 12-13 yaş grubu, çok az bir kısmını ise 14 yaş grubu oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ortaöğretim başarı puanlarına bakıldığında 165'inin (%30.1) 1. puan aralığında, 246'sının (%44.8) 2. puan aralığında, 138'inin (%25.1) 3. puan aralığında yer aldığı görülmektedir. Buna göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun orta düzeyde başarılı olduğu sonucuna varılabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin 238'i (%43.4) bayan, 311'i (%56.6) ise erkektir. Buna göre araştırmaya katılan öğrenci grubunun çoğunluğunu erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin eğitim durumlarına göre dağılımları incelendiğinde 339'unun (%61.7) ilköğretim, 131'inin (%23.9) ortaöğretim, 66'sının (%12) lisans, 12'sinin (%2.2) lisansüstü eğitim

aldıkları görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun annelerinin eğitim düzeyinin düşük olduğu tablodan görülebilmektedir. Eğitim düzeyi yüksek olan öğrenci anneleri ise araştırmanın sadece %2. 2'sini oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin baba eğitim düzeylerine bakıldığında 229'unun (%41. 7) ilköğretim, 177'sinin (%32. 2) ortaöğretim, 107'sinin (%19. 5) lisans, 36'sının (%6. 6) lisansüstü eğitim aldıkları görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun babalarının eğitim düzeyinin düşük olduğu tablodan görülebilmektedir. Ancak öğrencilerin babalarının eğitim düzeyinin annelerinin eğitim düzeyinden büyük oranda yüksek olduğu da görülmektedir. Lisansüstü eğitim mezunu olan babaların sayısı annelerin sayısının üç katına denk gelmektedir.

Araştırmaya katılan öğrenci ailelerin gelir düzeyine göre dağılımlarına bakıldığında 209'unun (%38. 1) 0-500 TL, 163'ünün (%29. 7) 501-1000 TL, 89'unun (%16. 2) 1001-2000 TL, 66'sının (%12) 2001-3500 TL, 22'sinin (%4) 3501 TL ve daha yukarı gelir düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun ailelerinin gelir düzeyinin düşük olduğu sonucuna varılmaktadır. 3500 TL ve daha üstünde gelir düzeyine sahip aile sayısı ise sadece 22 olarak belirlenmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim beceri düzeyleri arasındaki ilişkilerle ilgili korelasyon tablosu

Değişkenler		Sportif faaliyetlere katılım	İletişim becerileri
Sportif faaliyetlere katılım	R		
	P		
	N	549	
İletişim becerileri	R	.177**	
	P	.000	
	N	549	549
Ortaöğretim başarı puanı	R	.113**	0.66
	P	.008	.124
	N	549	549

Yukarıdaki tablo incelendiğinde sportif faaliyetlere katılım ile iletişim beceri düzeyi ve ortaöğretim başarı düzeyi arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($p < 0.001$).

Tablo 3. Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım, sosyal uyum ve iletişim beceri düzeylerinde cinsiyet açısından farklılık analizi

Değişkenler	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Z	P
Sportif faaliyetlere katılım	Erkek	311	307.79	-5.545	.000**
	Bayan	238	232.15		
	Toplam	549			
İletişim becerileri	Erkek	311	280.31	-.896	.370
	Bayan	238	268.07		
	Toplam	549			
Ortaöğretim başarı puanı	Erkek	311	250.13	-4.510	.000**
	Bayan	238	307.50		
	Toplam	549			

Araştırmaya katılanların iletişim beceri düzeylerinde, cinsiyet grupları açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Ancak, araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım düzeyleri ile orta öğretim başarı puanlarında cinsiyet açısından anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu fark, araştırmaya katılan erkeklerin bayanlara oranla sportif faaliyetlere katılım ve orta öğretim başarı puanlarının daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 5. Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım, sosyal uyum ve iletişim beceri düzeylerinde ortaöğretim başarı puanları açısından farklılık analizi

Değişkenler	Başarı puanı	N	Sıra Ortalaması	X ²	P
Sportif faaliyetlere katılım	1 (2. 1-3)	165	236.51	14.328	.001**
	2 (3. 1-4)	246	287.74		
	3 (4. 1-5)	138	298.32		
	Toplam	549			
İletişim becerileri	1 (2. 1-3)	165	268.13	7.370	.025**

	2 (3. 1-4)	246	262. 00		
	3 (4. 1-5)	138	306. 39		
	Toplam	549			

Araştırmaya katılanların, sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim beceri düzeylerinde ortaöğretim başarı puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$).

Bu fark, ortaöğretim başarı puanları yüksek olan öğrencilerin (3. puan aralığı), diğer grupta olan öğrencilere göre daha fazla sportif faaliyetlere katılmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, ortaöğretim başarı puanı 3. puan aralığında olan öğrencilerin, iletişim beceri düzeylerinin diğer öğrencilerden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım. Orta öğretim başarı puanı ve iletişim beceri düzeylerinde gelir grupları açısından farklılık analizi

Değişkenler	Gelir düzeyi	N	Sıra Ortalaması	X ²	P
Sportif faaliyetlere katılım	0 - 500 TL	209	268. 02	3. 863	. 425
	501 – 1000 TL	163	277. 67		
	1001 – 2000 TL	89	301. 03		
	2001 – 3500 TL	66	255. 43		
	3501 ve ↑	22	274. 89		
	Toplam	549			
İletişim becerileri	0 - 500 TL	209	286. 64	11. 935	. 018**
	501 – 1000 TL	163	277. 51		
	1001 – 2000 TL	89	294. 40		
	2001 – 3500 TL	66	223. 84		
	3501 ve ↑	22	220. 80		
	Toplam	549			
Ortaöğretim başarı puanı	0 - 500 TL	209	228. 57	45. 272	. 000**
	501 – 1000 TL	163	270. 91		
	1001 – 2000 TL	89	315. 58		
	2001 – 3500 TL	66	351. 21		
	3501 ve ↑	22	353. 59		
	Toplam	549			

Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım düzeylerinde aile gelir grupları açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Ancak iletişim beceri düzeyi ve ortaöğretim başarı düzeylerinde gelir grupları açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu farklılık, orta gelir düzeyine sahip aile çocuklarının iletişim beceri düzeyleri de diğer gelir gruplarından daha yüksek olmasından kaynaklanmıştır. Ayrıca, en yüksek gelir düzeyine sahip ailelerin çocukları diğer gelir gruplarına göre ortaöğretim başarı puanları daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 8. Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım ve iletişim beceri düzeylerinde anne eğitimi açısından farklılık analizi

Değişkenler	Anne eğitimi	N	Sıra Ortalaması	X ²	P
Sportif faaliyetlere katılım	İlköğretim	339	261.65	8.078	.044**
	Ortaöğretim	131	284.75		
	Lisans	66	319.18		
	Lisansüstü	12	279.92		
	Toplam	549			
İletişim becerileri	İlköğretim	339	276.06	.517	.915
	Ortaöğretim	131	274.84		
	Lisans	66	271.45		
	Lisansüstü	12	243.54		
	Toplam	549			
Ortaöğretim başarı puanı	İlköğretim	339	241.65	47.031	.000**
	Ortaöğretim	131	305.59		
	Lisans	66	357.18		
	Lisansüstü	12	408.25		
	Toplam	549			

Araştırmaya katılanların, iletişim beceri düzeylerinde anne eğitimi açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Ancak, sportif faaliyetlere katılım ve ortaöğretim başarı puanlarında öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyleri açısından anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu fark anneleri lisans eğitimi almış öğrencilerin diğer

öğrencilere göre daha fazla sportif faaliyetlere katılıyor olmasından kaynaklanmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin ortaöğretim başarı puanları annelerinin eğitim düzeylerine paralel olarak artış göstermektedir. Anne eğitim düzeyi arttıkça öğrencilerin akademik başarıları artmaktadır.

Tablo 9. Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım, sosyal uyum ve iletişim beceri düzeylerinde baba eğitimi açısından farklılık analizi

Değişkenler	Baba eğitimi	N	Sıra Ortalaması	X ²	P
Sportif faaliyetlere katılım	İlköğretim	229	270. 76	1. 150	. 765
	Ortaöğretim	177	277. 01		
	Lisans	107	269. 96		
	Lisansüstü	36	299. 35		
	Toplam	549			
İletişim becerileri	İlköğretim	229	265. 98	4. 395	. 222
	Ortaöğretim	177	294. 91		
	Lisans	107	261. 87		
	Lisansüstü	36	265. 65		
	Toplam	549			
Ortaöğretim başarı puanı	İlköğretim	229	227. 40	52. 222	. 000**
	Ortaöğretim	177	282. 32		
	Lisans	107	320. 66		
	Lisansüstü	36	397. 15		
	Toplam	549			

Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılımı ve iletişim becerileri düzeylerinde baba eğitimi açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Ancak, öğrencilerin ortaöğretim başarı puanlarında, baba eğitim düzeyi açısından anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Bu fark lisansüstü eğitim görmüş babaların çocuklarının, diğer gruplara göre daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma verileri dikkate alınarak yapılan korelasyon analizine göre, sportif faaliyetlere katılım ile iletişim becerileri ve ortaöğretim başarı düzeyi arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir ($p<0.001$). Buna göre aile uyumu arttıkça sportif faaliyetlere katılım, ortaöğretim başarı düzeyi ve iletişim beceri düzeyinin arttığı söylenebilir. Yine bu tabloya bakıldığında, sportif faaliyetlere katılım ile iletişim beceri düzeyleri ve ortaöğretim başarı puanları arasında da pozitif yönde bir ilişkinin olduğunu söylemek mümkündür. Buna göre, sportif faaliyetlere katılım arttıkça iletişim beceri düzeyleri ve öğrencilerin ortaöğretim başarı puanları da artmaktadır. Araştırma sonucuna göre öğrenciler sportif faaliyetlere katıldıkça hem daha başarılı olabilmekte, hem de iletişim beceri düzeyleri olumlu yönde gelişebilmektedir. Ancak Gülten HERGÜNER, Özbay GÜVEN ve Metin YAMAN “Sporun Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi” adlı yayımlanmış oldukları makalede, sporun üniversite öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisinin olmadığını belirlemiştir. Araştırmada bölümler arası, sınıflar arası, medeni durum, anne-babanın öğrenim durumu, sosyal etkinlikleri, ailedeki kişi sayısı ve gelir durumu bakımından karşılaştırmalar yapılmış olup, anlamlı bir fark bulunamamıştır ($P>0.05$). Bu Faktörlerin iletişim beceri düzeyini etkilemediği görülmüştür. Araştırmaya alınan kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre iletişim beceri düzeyleri daha yüksek çıkmıştır ($P<0.05$). Böylece üniversite öğrencilerinden kızların erkek öğrencilere göre daha iyi ve etkili iletişim kurabildikleri söylenebilir. Bu sonuçlar araştırmamızı desteklememektedir. Ancak bu sonucun sebebi, araştırmaya katılan öğrencilerin yaş gruplarındaki farklılık olma ihtimali yüksektir.

Araştırmaya katılanların iletişim beceri düzeylerinde, öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyleri açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Ancak sportif faaliyetlere katılım ve ortaöğretim başarı puanlarında, öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyleri açısından anlamlı

bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu fark anneleri lisans eğitimi almış öğrencilerin, diğer öğrencilere göre daha fazla sportif faaliyetlere katılıyor olmasından kaynaklanmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin ortaöğretim başarı puanları annelerinin eğitim düzeylerine paralel olarak artış göstermektedir. Anne eğitim düzeyi arttıkça öğrencilerin akademik başarıları artmaktadır. Bu durum eğitilmiş annelerin çocuklarına derslerinde daha fazla yardımcı olma imkanına sahip olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım ve iletişim becerileri düzeylerinde baba eğitim düzeyi açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Ancak öğrencilerin ortaöğretim başarı puanlarında, baba eğitim düzeyi açısından anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu fark lisansüstü eğitim görmüş babaların çocuklarının, eğitim düzeyi düşük babaların çocuklarından daha başarılı bulunmasından kaynaklanmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre anne eğitim düzeyi çocukların sportif faaliyetlere katılımını etkilerken baba eğitim düzeyi çocukların sportif faaliyetlere katılımını etkilememektedir.

KAYNAKÇA

- Akvardar, Y., Demiral, Y., Günay, T., Gencer, Ö., Kıran, S., Ünal, B. (2005) Temel İletişim Becerileri Eğitimi, Dokuz Eylül Yayınları, İzmir.
- Cüceloğlu D., İçimizdeki Çocuk, Remzi Kitapevi. İstanbul, 1993, s. 67.
- Cunningham, M. R. (1977). Personality and the structure of the nonverbal communication of emotion. *Journal of Personality*, 45 (4), 564-584
- Erkal M., Sosyolojik Açıdan Spor. Türk Dünyası Araştırma Vakfı, Geliştirilmiş 2. Baskı. Ankara, 1992, s. 12,13,71.
- Ersanlı, K., Balcı, S. (1998). İletişim Becerileri Envanterinin Gelistirilmesi:Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 10 (2), 7-12
- Güçlü, M., Yentür, J., “Milli Takım Düzeyindeki Elit Bayan Sporcuların Kişisel Ve Sosyal Uyum Düzeyleri İle Bedenlerini Algılama Düzeylerinin Karşılaştırılması”. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2008, VI (4) 183-192
- Gürgen, H., Örgütlerde İletişim Kalitesi, Der Yayınları, İstanbul 1997.
- Gündüz H. Eğitici Kol Çalışmalarının Etkililiği ile İlgili Öğretmen ve Yönetici Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1997.
- Izard, C. E., And Malatesta, C. Z. (1987). Perspectives on emotional development: I. Differential emotions theory of early emotional development. In J. D. Osofsky (Ed.), *Handbook of infant development* (2nd ed., pp. 494-554). New York: Wiley.

- Hergüner, G., Güven, Ö., Yaman, M. "Sporun Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi" adlı PAÜ. Eğitim Fak. Derg. 1997:95-101 Sayı:3.
- Kapıkıran, Ş., İçten ve Dıştan Denetimliliğe Sahip Ergenlerin Atılganlık Düzeyinin Saptanması. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1993.
- Korkut, F. (1996), İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. 2 (7), 18-22.
- Minskoff, E.H. (1980). Teaching approach for developing nonverbal communication skills in students with social perception deficits Part I. The basic approach and body language clues. *Journal of Learning Disabilities*, 13 (3), 118-124.
- Oya, T., Manalo, E. & Greenwood, J. (2004). The influence of personality and anxiety on the oral performance of Japanese speakers of English. *Applied Cognitive Psychology*, 18, 841-855.
- Özer, A., K. (1995), İletişimsizlik Becerisi, Varlık Yayınları, İstanbul.
- Suveren, S. "Sporu Teşvik Eden Ekonomik ve Sosyal Faktörler". Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, *Beden Eğitimi ve Spor Özel Sayısı*. 7, 1: 1991.
- Usluata, A., İletişim, İletişim Yayınları, [Y. Y]. ft. YJ, s. 13.

**ANALYZING THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE
PRIMARY SCHOOL-STUDENTS' LEVELS OF
PARTICIPATION IN SPORTIVE ACTIVITIES AND THEIR
LEVELS OF COMMUNICATION SKILLS**

EXTENDED ABSTRACT

Fikret SOYER

Yusuf CAN

Çiğdem TÜRKEL

Introduction and Purpose

Communication skill is weeding out the evaluations in the message from the sender and grasp essence (Özer,1995:7). Messages or datas are the source of information, but they are not information; in the end of a complicated process, when they are cared about, evaluated and used, they turn into information. (Usluata,1995:13).

Physical education in schools are activities that develop physical, emotional and personal structure, strenghten willpower, make team work easier, provide interdependence, develop self confidence, contribute to control of the self and respecting to others. It is the inseperable part of general education (Suveren,1991:1; Kapıkıran, 1993).

The purpose of this study is to analyze the relationships between the primary school-students' levels of participation in sportive activities and their levels of communication skills.

The Method of The Research

The sample is consisted of 298 students from the 6th grade and 251students from the 7th grade of a primary school in the city center of Kayseri.

The survey form used as the data collection tool consists of three sections. The first section includes demographic characteristics of the students; the second section includes The Sports Activity Scale, which was developed by the researchers and prepared on the basis of Five-Point Likert Scale, consisting of seven items. The Communication Skills Inventory, which was developed by Ersanlı and Balcı (1996), consisting of 45 questions was used in the third section. In the research, the survey form was applied to the sample group consisting of 549 students from 9 different primary schools in the central districts of Kayseri.

The process of collecting the questionnaires was applied by the researchers in consultation classes. Guidance counselor and classroom

teachers were asked for help in the necessary cases. In data collection process to the students from 6th and 7th grades, considering students' level of reading comprehension, judgmental questions were read by the researcher and the classroom teacher and then answered.

Questionnaires were applied to the students in their class times and in one session. In the application process of the questionnaires, it was observed that the students were interested in the questions, answer carefully. Data collection was finished without any problems.

The survey data was loaded to the SPSS statistical program and every kind of analysis was conducted by means of this program.

Discussion and Conclusion

There was not any significant difference among the level of students' communication skills with regard to education level of their mothers ($p > 0.05$). However, a significant difference was found among education levels of their mothers with regard to points of participating in sportive activities and general points average of secondary school. ($p < 0.05$).

The correlation analysis, the discriminant analysis between dependent and independent variations and the multiple-discriminant analysis were conducted to test the hypotheses of the research. In addition, the scores obtained were summarized in frequency distributions and percentages. According to the correlation analysis, it was found out that there was a positive relationship between the participation in sportive activities and communication skills and the middle school success level ($p < 0.001$).

No significant difference was observed between education levels of the participants' fathers with regard to level of participating in sportive activities and communication skills ($p > 0.05$). but, a significant difference was observed between their general points averages with regard to education level of father ($p < 0.05$). This difference was stem from the fact that children of fathers who had their master degree are more successful than the children of fathers whose education level is lower. The results of the study showed that education level of mother affect children's sport participation while education level of father does not affect it.